

Akwụkwọ Daniel — Nọmba Otu-Nari na Ise

Iju Ozioma ahụ n'Oganihu Ya: Site n'Omumu Kraist ruo n'itu Stafen Nkume

Jeff Pippenger

2024-02-29

N'isiokwu ikpeazu anyi ribara ama na mmuo nsọ kpaliri dee na ndi Juu “kàchiri nkwasị ha” nke ozioma n'obe, ma mesia kwado nkwasị ha ozo n'oge a turu Stivin nkume ruo onwu. Olee otu nke a ga-esi buru? N'ezie, nkwasị nke ozioma site n'aka ndi Juu ndi ahụ na-eme mkpesa na esemokwu n'akuko ihe mere eme ahụ mezuru n'uzo na-aga n'ihu nwayo nwayo. A gabigalari ha n'oge omumu Ya. Site n'omumu Kraist ruo n'oge a turu Stivin nkume ruo onwu na-egosi nkwasị nke ozioma nke gara n'ihu n'uzo nwayo nwayo.

“Ndi mmadu amaghi ya, ma ozi ahụ juputara eluigwe n'onu. Site n'inwe mmasi miri emi kari na nke di nro kari, a na-adota ndi nsọ sitere n'ụwa nke ihe n'ebe ụwa no. Uwa dum na-egbuke egbuke kari n'ihu onuno Ya. N'elu ugwu nta ndi di n'elu Betlehem ka e zokotara igwe ndi mmuo ozi a na-apughị igu onu. Ha na-eche ihe iriba ama ga-eme ka ha kposaa ozi oma ahụ nye ụwa. O buru na ndi ndu n'Izrel eguzosiwo ike n'oru ntukwasị obi e nyefere ha, ha gaara enwekwa okè n'onu nke ikwusa omumu Jizos. Ma ugbu a, a gafewo ha.” *The Desire of Ages*, 47.

Site n'omumu Jizos ruo n'onwu Stivin, a na-egosi mmegide na-aju ozioma nke Izrel ochie n'uzo na-aga n'ihu. Inakwere na iju Kraist nke ndi Juu bu ihe mere n'uzo na-aga n'ihu na-eme ka o kwe omume imata “imechi iju ha,” ma n'obe, ebe akwa mgbochi nke ulo nsọ dowara adowa, ma kwa n'onwu Stivin. Ndowapu nke akwa mgbochi ahụ bu ihe nnochianya na ha abughizi ndi ogbugba ndu Chineke, ma mgbe a turu Stivin nkume, Stivin huru Jizos ka o guzo n'aka nri Chineke, nke n'akwukwo Daniel isi nke iri na abuo, amaokwu nke mbu, bu ihe nnochianya nke mmechi nke oge ebere. Mbibi nke Jerusalem bukwa ihe nnochianya nke mmechi nke oge ebere.

“A ga-abiakwasị Jerusalem ntaramahuhu ahụ nwere ike ikwasitu naani obere oge; ma dika anya Kraist lekwasiri n'obodo ahụ a kpebiri ibibi, o hughị naani mbibi ya, kama o hukwara mbibi nke ụwa. O huru na dika e nyefere Jerusalem ka e bibie ya, otu a ka a ga-enye ụwa n'aka mbibi ya. O huru ntaramahuhu ahụ a ga-eleta ndi iro Chineke. Ihe omume ndi mere n'oge mbibi Jerusalem ka a ga-emeghachi ozo n'ubochi ukwu ahụ na nke di egwu nke Onyenwe anyi, ma n'uzo ka njo ma na-atu egwu kari.” *Review and Herald*, December 7, 1897.

O bu naani ebere Chineke gbochiri ka e bibie Jerusalem n'obe.

“N'ikpogide Kraist n'obe nke ndi Juu, e tinyere mbibi nke Jerusalem. Obara a wusiri n'elu Kalfari bu ibu ahụ mere ka ha daba n'ime mbibi n'ụwa a nakwa n'ụwa nke ga-abia. Otu a ka o ga-adikwa n'ubochi ukwu ikpeazu ahụ, mgbe ikpe ga-adakwasị ndi juru amara Chineke. Kraist, nkume isu ngongo ha, ga-aputa n'oge ahụ n'ihu ha dika ugwu nke ibo obo. Ebube nke onu Ya, nke bu ndu nye ndi ezi omume, ga-abukwa ndi ajo omume oku na-erepia. N'ihu ihunanya a juru, amara a ledara anya, a ga-ebibi onye mmehie.” *The Desire of Ages*, 600.

Ọ bụ naanị ebere Chineke ka nọgidere, n'ighara iweta mbibi Jerusalem n'oge obe ahụ.

“N’ihe ọrọ nke nta ka ọ bụrụ afọ iri anọ mgbe Kraịst Onwe Ya kwuputasi mbibi nke Jerusalem, Onyenwe anyị gbuuru oge n’ikpe Ya megide obodo ahụ na mba ahụ. Ndidị nke Chineke n’ebe ndị juru ozi-oma Ya na ndị gburu Ọkpara Ya nọ dī ebube nke ukwu.” The Great Controversy, 27.

N’oge ikpeazu Ọ sachara ụlọ nsọ, Jisọs eweputala idọ aka ná ntị ka a gbapụ na Jerusalem mgbe ndị na-eso ụzọ Ya ga-ahụ ihe arụ nke mbibi ahụ, nke Daniel onye amụma kwuru banyere ya. N’oge mbụ Ọ sachara ụlọ nsọ, Ọ kwuru na ndị Juu emeela ụlọ Nna Ya ka ọ bụrụ ogba ndị ohi; ma n’oge ikpeazu ahụ Ọ siri, “a hapụwo unu ụlọ unu ka ọ bụrụ ihe togboro n’efu.” Ọbuna tupu obe ahụ, nke dī nnoo nso ime, ụlọ nsọ ahụ ebe a ga-adọwa ákwà mgbochi ya n’oge a kpogidere Ya n’obe, a matalari ya dika ụlọ ndị Juu, ọ bughị ụlọ Chineke. Sister White kowara mgbe Kraịst kwuru okwu ahụ, ma ka àmà ya na-aga n’ihu, ọ kowakwara afọ iri anọ nke ebere e gbatiriworo.

“Okwu Kraịst gwara ndị nchụàjà na ndị ọchịchị, sị, ‘Lee, a hapuru unu ụlọ unu ka ọ bụrụ nkịtị’ (Matthew 23:38), turu obi ha egwu. Ha mere ka o yie na ha enweghi mmasi, ma ajuju ahụ nọgidere na-ebili n’obi ha gbasara ihe okwu ndị a putara. O yiri ka ihe ize ndu a na-adighi ahụ anya na-eyi ha egwu. Ọ puru ibu na ụlọ nsọ ahụ dī ebube, nke bụ otuto mba ahụ, ga-adī anya ghọọ ikpokota mkpokpo ebe?...”

“Kraịst nyere ndị na-eso ụzọ Ya ihe iriba ama nke mbibi ga-abiakwasị Jerusalem, Ọ gwakwara ha otú ha ga-esi gbapụ: ‘Ma mgbe unu ga-ahụ Jerusalem ka ndị agha gbara ya gburugburu, mgbe ahụ mara na mbibi ya adila nso. Mgbe ahụ ka ndị nọ na Judia gbaga n’ugwu; ka ndị nọ n’etiti ya puo; ka ndị nọ n’ime ime obodo ghara ibanye n’ime ya. N’ihi na ndị a bụ ubochi ibo obo, ka e wee mezuo ihe nile e dere.’ E nyere idọ aka ná ntị a ka e gee ya ntị afọ iri anọ ka e mesiri, n’oge mbibi Jerusalem. Ndị Kraịst rubere idọ aka ná ntị ahụ isi, ọ dighikwa otu Onye Kraịst nwuru n’oge odida obodo ahụ.” The Desire of Ages, 628, 630.

A kpogidere Kraịst n’obe n’afọ 31, ma ihe ọrọ nke nta ka ọ bụrụ afọ iri anọ mgbe e mesiri, n’afọ 70, e bibiri Jerusalem mgbe nnochibido nke afọ atọ na okara gasiri. Olee otú a ga-esi kwuo na e bibiri Jerusalem n’oge obe n’afọ 31, ma ọ bụrụ na e ka nwere afọ atọ na okara nke oge amara a na-anwale, nke a kowara dika izu iri asaa n’akwukwo Daniel isi nke itoolu, amaokwu nke iri abuo na anọ? Olee otú a ga-esi edozi ihe ndị a na-adī ka enweghi nkwekorita? Ngwota kachasi mfe bu naanị imata eziokwu ahụ bu na, mgbe a bjara n’igwucha oge amara a na-anwale nke izu iri asaa nochiri anya ya, a ghaghị ighota ya dika mmechi na-aga n’ihu nke oge amara a na-anwale. Nke a bu eziokwu, ma ọ na-ewepu nkowaputa amuma ọ bula puru iche mgbe a na-etinye ihe iriba ama nke akuko ihe mere eme ahụ n’oru. Aga m anwa ikowa.

Ọ bụrụ na Pentikost na-anochi anya iwu Sonda na-abianu, ebe a na-akpoputa igwe aturu nke ozo nọ na Babilon, ginị mere ozi-oma ji gaa n’aka ndi Jentail naanị mgbe afọ atọ na okara gachara site na Pentikost? Ọ bụ onwu nke Kraịst ka ọ bụ onwu Stivin bu ihe iriba ama nke mmechi oge amara nye Izrel oge ochie? Ọ bụrụ na Adventizim Laodisia akwusi ibu uka n’iwu Sonda na-abianu, mbibi nke ụlọ nsọ ahụ n’afọ 70, ọ nochiri anya njedebe nke ụlọ nsọ nke Adventizim Laodisia n’iwu Sonda? Ihe nwere ike iyi ka odiche ndi na-adabaghi adaba na-enweta ngwota site n’itinye n’oru

“ahiri n’elu ahiri,” ma mgbe etinyere usoro ahụ n’oru, àmà nke ihe iriba ama ndi ahụ anyi na-achoputa na-agho nke doro nnoo anya ma burukwa nke mkpirikpi.

A na-ekewa izu ahụ Kraist kwadoro ogbugba ndu ahụ n’oge abuo hà nhata nke afọ atọ na okara. Afọ atọ na okara mbu ahụ na-amalite na baptizim Kraist ma kwusi n’onwu Ya. Baptizim bu akara nke onwu Ya na mbilite n’onwu Ya, ya mere mmalite nke oge ahụ nke afọ atọ na okara bu otu ihe ahụ na njedebe ya. N’oge ahụ Kraist gosiri ozi-oma naani nye ndi Juu. Njedebe nke afọ atọ na okara ahụ na-akara mmalite nke afọ atọ na okara na-esote ya. Mmalite nke oge nke abuo nke afọ atọ na okara na-amalite n’onwu Kraist, o na-akwusikwa n’onwu Stivin. N’oge ahụ ndi na-eso uzo Ya gosiri ozi-oma naani nye ndi Juu.

A ga-ejikota oge abuo ahụ, ndi bu ahiri amuma abuo di iche iche, “ahiri n’elu ahiri.” Ma mmalite ma njedebe nwere akara nke Alfa na Omega, n’ihi na akuko ihe mere eme nke mmalite na nke njedebe bu otu. Oge ogologo abuo ahụ bu otu ihe ahụ, oru a na-arukwa n’ime oge nke o bu bu otu ihe ahụ. Kraist, onye bu Mbụ na Ikpeazu, bukwu Onye Okike nke ihe niile, ma n’akuku ahụ, O bu Onye Okike nke Eziokwu. E ji mkpuredemede Hibru atọ kee okwu Hibru ahụ bu “eziokwu.” A jikotara mkpuredemede mbu, nke mkpuredemede nke iri na atọ sochiri, nke mkpuredemede ikpeazu nke mkpuredemede Hibru sochiri, iji mee okwu Hibru ahụ bu “eziokwu.”

Oge abuo ahụ nke afọ atọ na okara nwere Kraist dika onye mbu na onye ikpeazu, n’ihi na Kraist no na mmalite nke oge mbu n’oge baptism Ya, dika O nokwa na njedebe ya n’onwu Ya n’oge mbu. Ma Kraist no n’onwu Ya na mmalite nke oge nke abuo, O na-eguzokwa n’aka nri nke Chineke na njedebe nke oge nke abuo. Onu ogugu iri na atọ bu akara nke nnupuisi, ma n’oge abuo ahụ, ma e gosiputara ozi oma ahụ n’onwe Ya site n’aka Kraist, ma o bu n’oge nke abuo site n’aka ndi na-eso uzo Ya, ndi Juu na-eme mkpesa nupuru isi megide ozi nke ozi oma ahụ.

Oge abuo ahụ hà nhata n’ogologo, na-ebukwa akara nke Alfa na Omega, ma na-akowaputa otu ozi-oma ahụ. A ghaghị ijiko oge abuo ahụ “ahiri n’elu ahiri.” Usoro nke “ahiri n’elu ahiri” bu usoro nnwale nke mmiri ozuzo ikpeazu. O bu usoro nke ubochi ikpeazu, ma eziokwu ndi a na-achoputa ma na-eme ka ha guzosie ike site n’usoro ahụ n’ubochi ikpeazu bu ndi na-asacha ma o bu na-eme ka umu nke Livai di ocha n’oge a na-akara otu narị puku iri anọ na anọ ahụ akara.

Onye ka o ga-akuziri ihe omuma? Onye ka o ga-eme ka o ghotu ozizi? Ndi a napuru ara ehi, ndi a doputara n’obi nne. N’ihi na iwu ga-adi n’elu iwu, iwu n’elu iwu; ahiri n’elu ahiri, ahiri n’elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ: N’ihi na o bu n’egbugbere onu na-asu nsu na n’asusu ozo ka o ga-agwa ndi a okwu. Ndi o siri ha, Nke a bu izuike nke unu ga-eme ka ndi ike gwuru zuo ike; nke a kwa bu ime ka mmadu nweta ume ohuru: ma ha achoghi inu. Ma okwu nke Onyenwe anyi ghoru nye ha iwu n’elu iwu, iwu n’elu iwu; ahiri n’elu ahiri, ahiri n’elu ahiri; ntakiri ebe a, ntakiri ebe ahụ; ka ha wee jee, daa azu, kurie onwe ha, buru ndi a toro n’onyà, ma burukwa ndi e jidere. Aizaya 28:9–13.

Amaokwu nke sochirinụ n’akwukwo Aizaya na-agwa ndi mmadu na-akpari akpari bu ndi na-achi ndi Jerusalem okwu. Nye ndi ahụ na-akpari akpari, “ezumike na mmughari ahụ” (mmiri ozuzo ikpeazu), nke ha juru “inu,” bu ihe na-eme ka ha “gaa, daa azu, gbajie, buru ndi e jidere n’onyà, ma burukwa ndi a kpuru.” E nyere ha ule ahụ site n’asusu ozo, n’ihi na Ilija, Jon Onye-nbaputa, na

William Miller azughị omumụ n'ulo akwukwo nkà mmụta okpukpe nke akuko ha nke o bula. Ozi mmiri ozuzo ikpeazu nke na-anwale Adventizim Laodisia bu ozi a na-emeputa site n'itinye "ahiri n'elu ahiri."

Mgbe a tokwasiri afọ ato na okara mbu nke izu ahụ nke Kraist kwadoro ogbugba ndu n'elu afọ ato na okara nke abuo, anyi na-ahu ihè amuma nke na-eme ka ihe o bula yiri ka o naghị adako nke puru iputa n'uche onye na-achọ imata ihe doo anya. Izu ahụ bu oge Onye Ozi nke Ogbugba Ndu ga-akwado ogbugba ndu ahụ, ma ogbugba ndu nke Akwukwo Nso ga-eji obara kwado ya. Baptizim na ikpogide Kraist n'obe na itu Stivin nkume, ha niile na-egosi obara. Ahiri abuo ahụ na-anochi anya obara nke ogbugba ndu ahụ, ahiri ndi ahụ kwa na-akwado ogbugba ndu ahụ.

Mgbe e jikotara ha onu "ahiri n'elu ahiri," baptizim na ikpogide n'obe bu akara-uzo mbu, ma ikpogide n'obe na itu Stivin nkume bu akara-uzo ikpeazu. Mgbe e jikotara ha onu n'otu ahiri, anyi na-ahu obe ahụ na Majkel ka o biliri n'oge onwu Stivin di ka ndiamà abuo nke ndi Juu ji kaa akara mmechi nke iju ha ozioma ahụ. Onwu Kraist bukwa onwu onye na-eso uzo Ya, bu Stivin, nke bu Ngabiga, mgbe e jikotara ahiri abuo ahụ. Ubochi ato ka e mesiri, a kpolitere Kraist n'onwu dika onyinye Mkpuru Mbu.

Ma ugbu a, Kraist esiwola n'onwu bilie, burukwa mkpuru mbu nke ndi dara n'ura onwu. 1 Ndi Korint 15:20.

N'etiti Emume Ngabiga na emume Mkpuru Mbu n'ubochi nke ato ka mmalite emume Achicha Na-ekoghi N'eko di. Achicha na-ekoghi n'eko anaghi "ebili," ma Kraist ebilighi n'ubochi nke abuo; O biliri n'ubochi nke ato. Kraist na Stivin na-anwu onu n'oru "ahiri n'elu ahiri," ma a na-eme ka Stivin si n'onwu bilie mgbe Kraist gasiri, n'ihina e nwere usoro n'mbilite n'onwu nke mkpuru mbu.

Ma onye o bula n'usoro nke ya: Kraist, mkpuru mbu; emesia ndi bu nke Kraist n'obibia Ya. 1 Ndi Korint 15:22.

A pughi ikewapu emume nke Udu Mmiri n'ebe ibe ha no, n'ihina ha nwere njiko kpomkwem n'ebe ibe ha no. N'echiche a, Pentikost na-anochi anya iwu Sonde nke na-abia n'oge na-adighi anya, mgbe a ga-enwe nkwughachi nke iwusa Mmuo Nso, olu nke abuo nke Mkpughe isi nke iri na asato ga-akpokwa mgbe ahụ ndi na-amaghi ozi-oma ugbu a ka ha si na Babilon puta. Okwu ahụ bu "Babilon" sitere n'okwu ahụ bu "Bebul," nke putara mgbagwoju anya, n'ihina o bu n'odida Bebul ka Chineke gbagwojuru asusu di iche iche anya, o bukwa na Pentikost ka Chineke na-atughari mgbagwoju anya nke asusu di iche iche azu iji buru ozi-oma gaa n'uwa. Ya mere, Pentikost na iwu Sonde kwekoro.

N'oge Pentikost, e nyere ndi na-eso uzo Kraist onyinye nke asusu, ma ozi ha n'oge ahụ ka bu nke e mere ka o buru naani nye ndi Juu. Mgbe e jikotara ahiri abuo ahụ onu, Pentikost na-eme n'afọ 34, mgbe e turu Stivin nkume ruo onwu, ma e wee buru ozi oma ahụ gaa n'ebe ndi na-amaghi ozi oma no ugbu a.

Stivin na-anochi anya ndi a ga-eme ka ha si n'onwu bilie "n'obibia Ya," ma bu ndi soro Ya nwuo. Ajà Mkpuru Mbu na-akara mbilite n'onwu nke Kraist n'ubochi nke ato, o na-akakwa mmalite nke

Emume Izu dị iche iche, nke bụkwa emume Pentikọst, ma nke na-echeta inye Iwu Iri ahụ n'ugwu Sinai.

Ụbọchị Oktoba 22, 1844, kwekọrọ n'obe, n'ihu na, n'etiti ihe akaebe ndị ọzọ, Nwanyị White na-eme ka ndakpọ olileanya nke ndị na-eso ụzọ ahụ mgbe obe gasịrị dakọtara na ndakpọ olileanya nke sochiri Oktoba 22, 1844. Ma obe ma Oktoba 22, 1844, na-anọchi anya n'ihu iwu Ụka ga-abia n'oge na-adighi anya. Pentikost kwa na-anọchikwa anya iwu Ụka ahụ ga-abia n'oge na-adighi anya, ma Pentikost b́ara ụbọchị iri ise na abụọ mgbe obe gasịrị. Obe ahụ, nke Ememme Ngabiga nọchiri anya ya, na-ebute usoro ememme nke na-echeta ụzọ ochie nke Izrel oge ochie site n'abalị ahụ mgbe mmụọ ozi nke ọnwụ gafere Ijpt, ruo n'innye iwu ahụ. O bụ ezie na ememme ndị ahụ nwere ọdiche nke ha pụrụ iche, ejikọtara ha n'uzọ a na-apughị ikewapụ ekewa. Ya mere, o ziri ezi itinye ụbọchị iri ise na abụọ ahụ nile site na Ngabiga ruo Pentikost dika otu naanị akara-uzọ.

N'ihu nke a, obe, ọnwụ Stivin, na Pentikost, ha niile na-egosi tupu oge eruo iwu ụbọchị Sọnde nke na-abia n'oge na-adighi anya, mgbe ikpe mmezu na-aga n'ihu megide Babilon nke Oge A na-amalite, ka olu nke abụọ nke Mkpughe isi nke iri na asatọ na-amalite ikpọ aturu ọzọ nke Chineke ka ha si na Babilon pụta. O bụ n'akara ụzọ ahụ ka ikpe mmezu megide Jerusalem rutere, o bụ ezie na Chineke, n'ebere Ya, yighariri mbibi n'ezie nke ulọ nsọ na obodo ahụ ihe fọrọ nke nta ka o buru afo iri anọ mgbe obe gasiri ruo n'afọ 70. Mbibi nke Jerusalem oge ochie na-anochi anya mmalite nke ikpe mmezu na-aga n'ihu nke na-amalite na United States mgbe “ndapu n'ezi ofufe nke mba na-esote mbibi nke mba.”

Eziokwu na-eguzosi ike n'elu àmà nke mmadu abụọ, ma n'ime ahiri abụọ nke afo atọ na okara nke Kraist jiri kwado ogbugba ndu ahụ, anyi na-achota ndi àmà abụọ nke ọnwụ na mbilite n'ọnwụ nke jikotara ya na akuko ihe mere eme nke na-akowaputa iwu Sode nke na-abia n'oge na-adighi anya. A na-akowa iwu Sode ahụ, n'ime Mkpughe isi nke iri na otu, dika “awa nke nnukwu ala oma jijiji.” “Awa” ahụ jikotara kpomkwem na ndi àmà abụọ ndi nyere àmà nke afo atọ na okara. Àmà ha na-ejedebe n'ọnwụ ha na mbilite n'ọnwụ ha.

Àmà ha nke afo atọ na okara, nke ọnwụ ha na mbilite n'ọnwụ ha soro, ka e gosiputara site n'ọnwụ na mbilite n'ọnwụ nke ma Jizos ma Stivin, n'ihu na “ahiri n'elu ahiri,” a na-anochi Stivin anya dika onye e mere ka o soro Kraist bilie n'ọnwụ. N'emume Mkpuru Mbụ, e wetara onyinye isi abụọ.

Otu bụ nwa-aturu na-enweghi ntupo, nke ozokwa bụ aja oka bali. Oka bali ahụ nọchiri anya mkpuru ubi nke ga-eso, nwa-aturu ahụ kwa nọchiri anya Kraist. E mere ka Kraist si n'ọnwụ bilie n'ubochi nke atọ, Stivin kwa nọchiri anya ndi ga-eso, oka bali ahụ kwa nọchiri anya mkpuru ubi nke ga-eso. Ndiamà abụọ ahụ di na Mkpughe isi nke iri na otu gbara àmà ruo afo atọ na okara, mgbe nke ahụ gasiri e gburu ha, emesia e mekwara ka ha si n'ọnwụ bilie ubochi atọ na okara ka e mesiri. Ndiamà abụọ ahụ ka e jirila Kraist, Onye bụ Mkpuru Mbụ, kowaa n'onyinyo, n'ihu na ha nọchiri anya nari puku iri anọ na anọ ahụ, ndi bụkwa mkpuru mbụ.

M wee le, ma, nwa-aturu guzo n'ugwu Zaijon, ya na otu nari puku iri anọ na puku anọ, ndi e dere aha Nna ya n'egedege ihu ha. M wee nu olu sitere n'elugwe, di ka olu otutu mmiri, dikwa ka olu egbe elugwe ukwu: m wee nukwa olu ndi na-aku ubo akwara, ka ha na-aku ubo akwara ha: Ha wee buru abụ di ka abụ oheru n'ihu ocheeze ahụ, na n'ihu anu anọ ahụ, na ndi okenye

ahụ: ọ dighikwa onye puru imuta abụ ahụ ma e wezuga otu narị puku iri anọ na puku anọ ahụ, ndị a gbaputara n'ụwa. Ndị a bụ ndị na emerughị onwe ha na ndị inyom; n'ihina ha bụ ndị na-amaghị nwoke. Ndị a bụ ndị na-eso Nwa-aturu ahụ ebe ọbụla ọ na-aga. Ndị a ka a gbaputara n'etiti mmadụ, ka ha buru mkpuru mbu nye Chineke na nye Nwa-aturu ahụ. A hughikwa aghughọ n'onu ha: n'ihina ha enweghị ntupọ n'ihu ocheeze Chineke. Mkpughe 14:1–5.

Àjà ọka balị n'ememme Mkpuru Mbu nochiri anya owuwe ihe ubi nke ga-eso ya, Stivin n'afọ 34 sokwa onwu Kraist n'afọ 31, ọ bụ ezie na, “ahiri n'elu ahiri,” ha nwuru n'otu akara uzọ ahụ. N'ihe metutara àjà mkpuru mbu, Kraist bụ nwa aturu ahụ e gburu, Stivin kwa bụ balị ahụ. Dị ka Pol si kwuo, “Kraist” bụ “mkpuru mbu nke ndị ahụ dara n'ura,” ma emesia “ndị nke Kraist n'oge ọbija ya.” Otu narị puku na iri anọ ahụ bụ mkpuru mbu, ha bukwa ndị ahụ “na-eso Nwa Aturu ahụ ebe ọ bụla ọ na-aga.”

N'ime “awa” nke “oke ala oma jijiji” nke Mkpughe isi nke iri na otu, a na-eme ka ndị àmà abuo ahụ, ndị buru amuma afọ atọ na okara, ma e mesia gbuo ha ka ha dina n'okporo áma ubochi atọ na okara, bilie ozo n'onwu. Ha bụ ndị ahụ Stivin na-anochi anya, onye e mere ka o bilie ozo n'amuma ya na Jizos, ma kwa mgbe Jizos gasiri. Ya mere, a na-eme ka ha bilie ozo “ubochi atọ na okara” mgbe anu ohia ahụ siri n'olulu enweghị ngwucha rigoro gbuo ha. N'otu “awa” ahụ e mere ka ha bilie ozo ka ha na-arigokwa eluigwe dika okoloto. E deputara usoro nke mbilite n'onwu ha na nrigoro ha n'eluigwe n'uzo nlezianya n'Okwu amuma nke Chineke, ọ gunyekwara na onwu nkiti nke Stivin bụ ihe atụ ha, ya mere na-anochi anya onwu nke mmuo nke a na-aruzu n'ahụ ndị àmà abuo ahụ ka a na-agbanwe ha site n'otu Laodisia nke mmuo ozi nke atọ gaa n'otu Filadelfia nke mmuo ozi nke atọ.

Anyị ga-aga n'ihu n'omumu ihe a n'akwukwo na-esonu.

“Otu ihe doro anya: ndị Seventh-day Adventists ahụ ndị na-eguzo n'okpuru okoloto Setan ga-ebu uzọ hapu okwukwe ha n'idọ aka ná ntị na n'iba mba ndị di n'ime Testimonies nke Mmuo nke Chineke.

“A na-akpo oku ka e nwee inye onwe nye ka ukwu na ozi di nsọ kari, a na-akpokwa ya ugbu a, a ga-anogidekwa na-akpo ya. Ufodu ndi ugbu a na-ekwuputa aro Setan ga-alaghachi n'uche ha. E nwere ufodu no n'onodu di mkpa nke ntukwasị obi ndi na-adighi aghota eziokwu maka oge a. A ga-enye ha ozi ahụ. O buru na ha anabata ya, Kraist ga-anabata ha, ọ ga-emekwa ka ha buru ndi oru ibe ya. Ma o buru na ha aju inu ozi ahụ, ha ga-eguzo n'akuku okoloto ojii nke Onye-isi nke Ochichiri.”

“A kporo m ka m kwuo na eziokwu di oké onu ahia maka oge a na-emeghewanye n'uzo doro anya kari n'uche mmadu. N'uzo puru iche, ndi ikom na ndi inyom ga-eri anu Kraist ma nuo obara ya. A ga-enwe mmepe nke nghota, n'ihina eziokwu nwere ike igbasa mgbe niile. Onye Chineke bu onye bidoro eziokwu ga-abia n'ogbakọ nso, ma n'ogbakọ ka nso, ya na ndi na-aga n'ihu imata ya. Ka ndi Chineke na-anata okwu ya di ka achicha nke eluigwe, ha ga-ama na opupu ya akwadebewo dika ututu. Ha ga-anata ike nke mmuo, dika ahụ si anata ike nke anu ahụ mgbe a riri nri.

“Anyi aghotaghị ọbuna ọkara nke atumatụ Onyenwe anyị n’inaputa umu Izrel n’ibụ ndị ejiri n’agbụ n’Ijpt, na iduzi ha site n’ozara banye na Kenean.

“Ka anyị na-achikotakwa uzari nke Chineke na-enwu site n’oziooma, anyi ga-enwe nghota doro anya kariya banyere usoro ndi Juu, ma nwee ekele miri emi kariya n’ihi eziokwu ya ndi di oké mkpa. Nnyocha anyi banyere eziokwu erubeghi izu oke. Anyi achikotala naani uzari ihè ole na ole. Ndi na-abughị umakwukwo nke Okwu ahụ kwa ubochi agaghị edozi nsogbu ndi di n’usoro ndi Juu. Ha agaghị aghota eziokwu ndi a kuziri site n’oru ozi nke ulo nsọ. Oru Chineke na-egbochi site n’nghota nke uwa banyere nnukwu atumatụ Ya. Ndu nke ga-abia ga-ekpughe ihe iwu ndi ahụ putara, bu ndi Kraist, mgbe e kpuchiri Ya n’ogidi igwe ojii, nyere ndi Ya.”
Spalding and Magan, 305, 306.